

Ο ΦΡΟΪΝΤ “ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΕΙ” ΓΙΑ ΕΞΕΓΕΡΣΕΙΣ! (της Μ. Μητσοπούλου)

Μπορεί μέχρι στιγμής να μοιάζει με κακό όνειρο από το οποίο ευελπιστούμε ότι αργά ή γρήγορα θα ξυπνήσουμε.

Όμως αυτό που ζούμε τους τελευταίους μήνες φαίνεται ότι ξεπερνάει κατά πολύ τα όρια μιας οικονομικής κρίσης, η οποία αφού εκδηλωθεί και εκτονωθεί, αφού κάνει τον κύκλο της δηλαδή, θα επιτρέψει την επάνοδο στην προηγούμενη κατάσταση.

Αντιθέτως, όπως πλήθος εγχώριων και ξένων αναλύσεων σημειώνει, εδώ έχουμε να κάνουμε με ολοκληρωτική ανατροπή του κοινωνικού συμβολαίου που επικράτησε μεταπολεμικά, ανατροπή η οποία, με τους όρους που γίνεται, συνεπάγεται την οπισθοδρόμηση σε «πρωτόγονα» στάδια του καπιταλιστικού συστήματος – για «μετάβαση στον άγριο, αρχετυπικό, δίχως όρια και περιορισμούς καπιταλισμό» μιλά ο Κωνσταντίνος Τσουκαλάς σε πρόσφατη συνέντευξή του στην «Αυγή».

Που θα μας οδηγήσει αυτός ο δρόμος αν δεν ανακοπεί η βίαιη πορεία του; Μια συνηγορία υπέρ όσων υποστηρίζουν ότι ο δρόμος της κοινωνικής εξαθλίωσης που έχει επιλέξει το σύστημα για να εξασφαλίσει την επιβίωσή του αποτελεί συνταγή βίαιων εξεγέρσεων, έρχεται τελείως απροσδόκητα και από τον επονομαζόμενο «πατέρα της Ψυχανάλυσης».

Ανεξαρτήτως του αν κανείς δέχεται ή απορρίπτει τον Φρόιντ ως διανοητή έχει ένα ενδιαφέρον το παρακάτω «επίκαιρο» απόσπασμα το οποίο αλιεύσαμε από το δοκίμιο «Το μέλλον μιας αυταπάτης», έργο με το οποίο αγγίζει το θέμα της θρησκευτικής πίστης η οποία σύμφωνα με τον ίδιο δεν είναι παρά ένα εργαστήριο όπου καλλιεργούνται κάθε λογής αυταπάτες για την ανθρώπινη ύπαρξη. Αφήστε που, δεδομένης της θρησκευτικής προσήλωσης που επιδεικνύει αυτή τη στιγμή στα δόγματα της αγοράς η Ευρωπαϊκή Ένωση της Μέρκελ και του Μπαρόζο, το δοκίμιο αυτό μοιάζει συνολικότερα επίκαιρο.

Λέει λοιπόν ο Φρόιντ*:

«Οι **περιορισμοί** που αφορούν **ορισμένες μόνο κοινωνικές τάξεις** δημιουργούν ένα περιβάλλον **ωμότητας**. Είναι αναμενόμενο ότι οι παραμερισμένες αυτές τάξεις θα φθονούν τα προνόμια των ευνοημένων και ότι θα πράξουν τα πάντα για να ξεφορτωθούν το επιπρόσθετο βάρος των **στερήσεων** που τους αναλογεί. Εκεί που αυτό δεν είναι δυνατόν, θα επικρατεί ένα συνεχές **αίσθημα δυσαρέσκειας** στο πλαίσιο του συγκεκριμένου πολιτισμού το οποίο θα μπορούσε να οδηγήσει και σε **επικίνυνες εξεγέρσεις**.

Όταν όμως ένας πολιτισμός δεν έχει καταφέρει να ξεπεράσει την κατάσταση κατά την οποία η ικανοποίηση ενός αριθμού μελών του έχει ως προϋπόθεση την **καταπίεση** ενός άλλου αριθμού, ίσως της πλειονότητας, κι αυτό ισχύει για όλους τους σύγχρονους πολιτισμούς, τότε γίνεται κατανοητό πως αυτοί οι καταπιεσμένοι θα αναπτύξουν μια έντονη **εχθρότητα** προς τον πολιτισμό τον οποίο **στηρίζουν με την εργασία** τους, στα δε αγαθά του έχουν τη **μικρότερη μερίδα**.

Δεν επιτρέπεται να προσδοκούμε την εσωτερίκευση των **πολιτισμικών απαγορεύσεων** από τους καταπιεσμένους, αντιθέτως, δεν προτίθενται να αναγνωρίσουν αυτές τις απαγορεύσεις, και πιθανόν, να επιδιώξουν την καταστροφή του ίδιου του πολιτισμού, αίροντας τις ίδιες τις προϋποθέσεις του. Η **πολιτισμική εχθρότητα** αυτών των τάξεων είναι τόσο πρόδηλη, που μπορεί κανείς να παραβλέψει τη μάλλον λανθάνουσα εχθρότητα άλλων, πιο ικανοποιητικά συμμετεχόντων στην κατανομή των αγαθών, κοινωνικών στρωμάτων.

Δεν χρειάζεται να ειπωθεί ότι ένας πολιτισμός, ο οποίος αφήνει ανικανοποίητο ένα τόσο σημαντικό αριθμό μελών του, τα οποία ωθεί στην εξέγερση, **δεν διαθέτει καμία προοπτική μιας απρόσκοπτης και και μακράς πορείας αλλά ούτε και την αξίζει!**!...

*«Το Μέλλον μιας Αυταπάτης» (Ποντίκι, μτφρ. Γιούλη Τσίρου), κεφ. 2, σελ.25 -26

(Πηγή: Το Ποντίκι)

28 Ιουνίου 2010